

Úvodní stránka>Rodinné věci a dědictví>Rozvod a rozluka

V oblasti občanskoprávní budou podle práva EU pokračovat probíhající řízení a řízení zahájená před koncem přechodného období. Portál e-Justice bude na základě vzájemné dohody se Spojeným královstvím uchovávat příslušné informace týkající se Spojeného království do konce roku 2024.

Rozvod a rozluka

Anglie a Wales

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Jeden z manželů musí u soudu podat žalobní návrh (zvaný „*petition*“). Návrhy na rozvod projednává rodinný soud (*Family Court*) a manželé musí návrh na rozvod podat tomuto soudu. Navrhovatel musí prokázat, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, a musí předložit důkaz, že nastala jedna z pěti níže uvedených skutečností.

Návrh na rozvod nelze podat dříve než jeden rok ode dne uzavření manželství, návrh na prohlášení manželství za neplatné však lze podat kdykoli po uzavření manželství. K prokázání skutečnosti, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, lze použít důkazy pocházející z jednoletého období ode dne uzavření manželství.

Od března 2014 mohou v Anglii a Walesu uzavírat sňatek i páry stejného pohlaví. Pro rozvod platí stejné podmínky bez ohledu na to, zda jsou manželé opačného nebo stejného pohlaví.

Návrh na rozvod lze podat on-line.

Od roku 2005 mohly ve Spojeném království páry stejného pohlaví svůj vztah legalizovat uzavřením registrovaného partnerství. Od 31. prosince 2019 mají tuto možnost i páry opačného pohlaví. Strany, které uzavřely takovéto partnerství, mohou požádat o jeho zrušení nebo podat návrh na rozluku, jestliže se jejich vztah rozpadne. Postup je stejný jako v případě rozvodu, soudní rozluka a prohlášení manželství za neplatné, jak je popsáno níže. Navrhovatel, který chce ukončit registrované partnerství, nemůže podat návrh on-line. Více informací je uvedeno na [internetových stránkách vlády](#).

V manželství osob stejného pohlaví se v případě dvou mužů jedná o dva manžele a v případě dvou žen o dvě manželky.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Jediným důvodem k rozvodu je nenapravitelný rozvrat manželství. K prokázání nenapravitelného rozvratu manželství je nutné prokázat jednu či více „skutečností“ týkajících se manželství:

- druhý z manželů se dopustil nevěry s osobou opačného pohlaví a navrhovatel není schopen s ním dále žít,
- nerozumné chování, což znamená, že se druhý z manželů choval tak, že od navrhovatele nelze přiměřeně očekávat, že s ním bude nadále žít,
- opuštění společné domácnosti, což znamená, že druhý manžel žil odloučeně od navrhovatele nejméně po dobu dvou let před podáním návrhu na rozvod,
- odluka stran po dobu dvou let před podáním návrhu na rozvod (se souhlasem druhého manžela),
- odluka stran po dobu pěti let před podáním návrhu na rozvod (bez souhlasu druhého manžela).

Soud musí v největší možné míře ověřit skutečnosti uváděné navrhovatelem i skutečnosti uváděné druhým z manželů (odpůrcem). Je-li soud na základě důkazů přesvědčen o nezvratném rozpadu manželství, vydá soudce rodinného soudu (*Family Court*) rozhodnutí o rozvodu manželství.

Skutečnost týkající se nevěry nelze použít jako důkaz k zrušení registrovaného partnerství.

Jestliže soud má za to, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, vydá nejprve prozatímní rozhodnutí (*decree nisi*) o rozvodu manželství. Po uplynutí šesti týdnů může strana, která podala soudu návrh na rozvod, požádat o konečné rozhodnutí o rozvodu (*decree absolute*). S výjimkou mimořádných okolností není pro podání návrhu na prohlášení rozhodnutí za konečné stanovena žádná lhůta.

Je-li však návrh na prohlášení rozhodnutí za konečné podán po uplynutí více než 12 měsíců od vydání prozatímního rozhodnutí, musí žadatel podat písemné vysvětlení a uvést:

- důvody prodlení,
- to, zda spolu on a druhý z manželů žili v době po vydání prozatímního rozhodnutí, a pokud ano, v jakém období, a
- to, zda manželka, což v případě sezdaných párů stejného pohlaví znamená kteroukoli z manželek, v době po vydání prozatímního rozhodnutí porodila dítě (nebo se tak usuzuje), a pokud ano, zda se má za to, že dítě je nebo může být společným dítětem.

Soudce rodinného soudu může požadovat, aby navrhovatel předložil písemné prohlášení potvrzující podané vysvětlení, a může o návrhu rozhodnout jakýmkoli způsobem, který pokládá za vhodný.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Strany mohou uzavřít nové manželství (nebo registrované partnerství), pokud si to přejí. Mohou se rozhodnout, zda si ponechají příjmení manžela, nebo zda se vrátí ke svému příjmení z doby před uzavřením manželství nebo registrovaného partnerství.

3.2 rozdělení jmění manželů

Soud může při vydání rozhodnutí o rozvodu manželství, neplatnosti manželství nebo soudní rozluce či posléze nařídit převedení majetku z jednoho z manželů na druhého nebo na společné dítě či na jinou osobu ve prospěch společného dítěte.

Soudy mají rovněž pravomoc nařídit pravidelné platby nebo prodej majetku, rozhodnout o důchodech, nařídit jednorázové vyrovnání a vydat jiná rozhodnutí.

Je na uvážení soudů, jaká rozhodnutí v daném případě vydají, aby vyhověly požadavkům daného případu v souladu s konkrétními okolnostmi.

Při výkonu své diskreční pravomoci musí soud zvážit prospěch společného dítěte, které je mladší 18 let, a rovněž tyto záležitosti:

- příjem, výdělečné schopnosti, majetek a jiné finanční zdroje, které má nebo v blízké budoucnosti pravděpodobně bude mít každý z manželů,
- zvažuje se rovněž finanční i jiný příspěvek každého z manželů ve vztahu k péči o domácnost a děti,
- finanční potřeby, povinnosti a odpovědnost, kterou má nebo v blízké budoucnosti pravděpodobně bude mít každý z manželů,
- životní úroveň rodiny před rozpadem manželství,
- věk obou stran a dobu trvání manželství,
- tělesné nebo mentální postižení kterékoli ze stran,
- míra, v jaké každá strana přispěla nebo v blízké budoucnosti pravděpodobně přispěje k prospěchu rodiny,

- chování manželů, je-li takové povahy, že by nebylo spravedlivé je nezohlednit při rozhodování o rozdělení majetku,
- hodnota, kterou pro každého z manželů představuje jakákoli výhoda, kterou dotčená strana nebude moci získat z důvodu rozvodu nebo prohlášení manželství za neplatné.

3.3 nezletilí děti manželů

Po rozvodu mají oba rodiče nadále rodičovskou zodpovědnost za děti vzešlé z manželství. Každý z rodičů má i nadále rodičovskou zodpovědnost za jakékoli děti z jiných vztahů, za něž byl odpovědný v době rozvodu. Oba rodiče mají nadále vyživovací povinnost vůči nezletilým dětem, které s nimi žily v rodině.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Vyživovací povinnost vůči druhému z manželů ve většině případů zaniká ukončením rozvodového řízení (po vydání konečného rozhodnutí o rozvodu), s výjimkou případů, kdy součástí rozvodového řízení bylo rozhodnutí o vyživovací povinnosti manželů. I nadále mimoto platí povinnosti, které souvisejí s existujícím soudním rozhodnutím (například o výživném pro manžela), přičemž v budoucnu může být možné stávající rozhodnutí změnit, dojde-li k významným změnám důvodů, na nichž se původní rozhodnutí soudu zakládalo.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

V Anglii a Walesu se „rozluka“ nazývá „soudní rozlukou“. Pokud soud vydá takovéto rozhodnutí, neočekává se, že ten z manželů, který požádal o vydání tohoto rozhodnutí, bude nadále žít se svým manželem nebo manželkou. Nemůže však uzavřít nové manželství. Soudní rozluka představuje v praxi možnost pro manžele, jejichž manželství se rozpadlo, nemají však v úmyslu uzavřít nové manželství. Strana, která podala návrh na soudní rozluku, nemusí prokázat, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství. Po vydání rozhodnutí o soudní rozluce je možné podat návrh na rozvod.

Registrovaní partneři mohou požádat o rozhodnutí o rozluce, které má stejný účinek.

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

Žadatel musí předložit důkazy o jedné či více skutečnostech požadovaných k prokázání rozpadu manželství a na rozdíl od osob žádajících o rozvod nemusí čekat jeden rok ode dne uzavření manželství.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Pokud jeden z manželů žijících odděleně zemře bez závěti, bude jeho majetek rozdělen podle pravidel dědického řízení a rozhodnutí o soudní rozluce má stejný účinek jako rozvod manželství. Druhý z manželů proto nemá nárok na majetek osoby, která nezanechala závěť. Pokud jeden z manželů žijících odděleně zemřel a zanechal závěť, nemá soudní rozluka na nárok podle závěti žádný účinek, je-li například pozůstalý z manželů žijících odděleně uveden v závěti jako oprávněná osoba.

Při dělení majetku v případě soudní rozluky může soud postupovat podle stejných předpisů jako při rozvodu manželství.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Existují dvě formy prohlášení manželství za neplatné. Manželství může být prohlášeno za „absolutně neplatné“, což znamená, že manželství nebylo nikdy platné a nikdy neexistovalo. Za jiných okolností může být manželství „relativně neplatné“, což znamená, že jeden z manželů může požádat o prohlášení manželství za neplatné. Manželství může zůstat zachováno, pakliže s tím oba manželé souhlasí.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Manželství je absolutně neplatné pokud:

- nesplňuje podmínky stanovené v zákonech o manželství (*Marriage Acts*) z let 1949 až 1986 tím, že:
 - o stranami jsou příliš blízcí příbuzní,
 - o některá ze stran je mladší šestnácti let,
 - o nebyly splněny veškeré náležitosti nezbytné k řádnému uzavření manželství,
 - v době uzavření manželství již jedna ze stran žila v legálním manželství nebo registrovaném partnerství,
 - v případě polygamního manželství uzavřeného mimo Anglii a Wales měl jeden z manželů v době uzavření manželství bydliště (*domicil*) v Anglii a Walesu.
- Manželství je relativně neplatné za těchto okolností:
- manželství nebylo naplněno, jelikož toho jeden z manželů není schopen. To se vztahuje pouze na manželství osob opačného pohlaví,
 - manželství nebylo naplněno, jelikož to odpůrcé úmyslně odmítl. To se vztahuje pouze na manželství osob opačného pohlaví,
 - jeden z manželů nevyslovil řádně souhlas s uzavřením manželství, protože jednal pod nátlakem a byl k souhlasu donucen, jednal v omylu ohledně právních následků manželství nebo nebyl mentálně schopen posoudit důsledky svého rozhodnutí uzavřít manželství,
 - v době uzavření manželství trpěl jeden z manželů duševní chorobou takového druhu, že nebyl schopen žít v manželství, nebo přenosnou pohlavní chorobou a navrhovatel nebyla v té době tato skutečnost známa,
 - v době uzavření manželství byla odpůrkyně těhotná s jinou osobou než navrhovatelem a navrhovatel nebyla v té době tato skutečnost známa,
 - po uzavření manželství bylo kterékoli ze stran vydáno předběžné osvědčení o uznání pohlaví,
 - odpůrcem je osoba, jejíž pohlaví v době uzavření manželství bylo pohlavím získaným podle zákona o uznání pohlaví z roku 2004 (*Gender Recognition Act 2004*), a navrhovatel nebyla v té době tato skutečnost známa.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Je-li manželství absolutně neplatné, pohlíží se na ně tak, jako by nikdy neexistovalo. To nemá vliv na postavení případných dětí.

Je-li manželství relativně neplatné, pohlíží se na ně jako na neplatné ode dne, k němuž se rozhodnutí o prohlášení manželství za neplatné stalo konečným. Do tohoto data je manželství považováno za platné.

V případě absolutně i relativně neplatného manželství může soud rozhodnout o rozdělení majetku stejným způsobem jako v případě rozvodu manželství.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Ve vhodných případech podporuje vláda řešení sporů prostřednictvím rodinné mediace. Mediace může být vhodná u sporů týkajících se dětí a rovněž ve sporech spojených s majetkovými a finančními záležitostmi. V některých oblastech poskytují pracovníci Poradenské a podpůrné služby Soudu pro děti a rodinu (*Children and Family Court Advisory and Support Service CAF/CASS (Anglie)* nebo *CAF/CASS Cymru (Wales)*) prostředky k řešení sporů týkajících se dětí u soudu. Soud může případ odročit, aby bylo možné pokusit se vyřešit spor tímto způsobem.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Návrh na rozvod lze předložit kterémukoli rodinnému soudu (*Family Court*), přičemž je nutno zohlednit, zda se jedná o návrh na rozvod, soudní rozluku nebo prohlášení manželství za neplatné. Údaje o soudech a potřebné formuláře jsou k dispozici na internetových stránkách: [Ministerstva spravedlnosti, Court and Tribunal finder](#) a na stránce vlády „[Get a divorce](#)“.

Při podání návrhu je obvykle nutno uhradit poplatek, v případě osob pobírajících některé státní příspěvky nebo osob, které mohou prokázat, že by jim uhrazením poplatku vznikla neodůvodněná újma, však existují výjimky. Další informace o soudních poplatcích jsou k dispozici [zde](#).

Strany by měly použít [formulář návrhu \(D8\)](#) a musí zaslat:

- tři stejnopisy formuláře návrhu
- další stejnopis pro osobu uvedenou v návrhu, která se podílela na nevěře

- oddací list (nikoli kopii) případně s ověřeným překladem
- [formulář pro osvobození od poplatků](#).

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

V případě rozvodu manželství nebo sporů týkajících se dětí a majetkových sporů není obvykle právní pomoc k dispozici, vyjma v případě domácího násilí. Kromě toho se ověřuje potřebnost a důvodnost. Více informací je uvedeno na [internetových stránkách vlády](#).

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Bylo-li vydáno prozatímní rozhodnutí, může se jeden z manželů obrátit na soud a předložit důkazy, proč by dotčené rozhodnutí nemělo být prohlášeno za konečné. Soud může rozhodnutí zrušit, prohlásit je za konečné, nařídit další šetření nebo případ vyřešit jiným způsobem, který bude považovat za nejvhodnější.

Proti konečnému rozhodnutí nelze s výhradou výjimečných případů podat opravný prostředek.

Proti rozhodnutí o soudní rozluce nelze podat opravný prostředek, pokud s tím však obě strany souhlasí, je možné je zrušit.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Nařízení Evropské unie (ES) č. 2201/2003 stanoví, že rozhodnutí o rozvodu, rozluce (soudní rozluce) nebo prohlášení manželství za neplatné vydané v jednom členském státě může být uznáno v ostatních členských státech. Od soudu, který rozhodnutí vydal, je nutno získat požadované dokumenty a předložit je Vrchnímu soudu (*High Court*).

Toto nařízení se nedotýká otázky zavinění, majetkových důsledků manželství, vyživovací povinnosti ani jiných souvisejících záležitostí. Mezi dotčenou stranou a členským státem vykonávajícím příslušnost musí existovat skutečný vztah.

Uznání může být zamítnuto, pokud je rozhodnutí v rozporu s veřejným pořádkem, pokud odpůrci, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyly v dostatečném předstihu doručeny příslušné písemnosti, pokud je neslučitelné s rozhodnutím vydaným v řízení mezi týmiž stranami v Anglii a Walesu nebo pokud je neslučitelné s dřívějším rozhodnutím vydaným v jiné zemi za předpokladu, že toto dřívější rozhodnutí lze uznat v Anglii a Walesu.

O uznání nebo neuznání rozhodnutí může požádat kterákoli dotčená osoba. Vrchní soud může řízení přerušit, pokud byl proti rozhodnutí, o jehož uznání se žádá, podán opravný prostředek.

Nařízení Evropské unie č. 2201/2003 bude platit i po 31. prosinci 2020.

Nemůže-li být rozhodnutí uznáno podle uvedeného nařízení, jsou příslušná ustanovení o uznávání rozhodnutí o rozvodu vydaných v zahraničí obsažena v zákoně o rodinném právu z roku 1986 (*Family Law Act 1986*). § 46 tohoto zákona stanoví:

- Platnost rozhodnutí o rozvodu, prohlášení manželství za neplatné nebo rozluce vydaného v zahraničí v příslušném řízení bude uznána, pokud:
 - o jsou rozvod, prohlášení manželství za neplatné nebo rozluce účinné podle práva státu, kde bylo toto rozhodnutí vydáno, a
 - o k příslušnému datu (tj. ke dni zahájení rozvodového řízení) kterýkoli z manželů měl obvyklé bydliště ve státě, v němž bylo vydáno rozhodnutí o rozvodu, prohlášení manželství za neplatné nebo rozluce, nebo měl v tomto státě bydliště, nebo
 - byl státním příslušníkem tohoto státu.

- Platnost rozhodnutí o rozvodu, prohlášení manželství za neplatné nebo soudní rozluce vydaného v zahraničí jiným způsobem než v příslušném řízení bude uznána, pokud:

- o jsou rozvod, prohlášení manželství za neplatné nebo soudní rozluce účinné podle práva státu, kde bylo toto rozhodnutí vydáno,
- o k příslušnému datu (tj. ke dni vydání rozhodnutí o rozvodu manželství)

- měli oba manželé bydliště (*domicil*) v tomto státě, nebo

- kterýkoli z manželů měl bydliště v tomto státě a druhý z manželů měl bydliště ve státě, podle jehož práva je rozhodnutí o rozvodu, prohlášení manželství za neplatné nebo rozluce uznáváno za platné, a

- ani jeden z manželů neměl v průběhu jednoho roku bezprostředně předcházejícího uvedenému datu obvyklé bydliště ve Spojeném království.

Kterákoli osoba může soud požádat o uznání rozhodnutí o rozvodu, prohlášení manželství za neplatné nebo soudní rozluce vydaného mimo Anglii a Walesu v Anglii a Walesu. Soud se může žádost zabývat za předpokladu, že žadatel

- má ke dni zahájení řízení bydliště v Anglii a Walesu, nebo

- měl obvyklé bydliště v Anglii a Walesu po dobu jednoho roku bezprostředně předcházejícího uvedenému datu.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenu v jiném členském státě?

Jaké řízení se v těchto případech použije?

S výhradou výše uvedených podmínek může kterákoli osoba podat rodinnému soudu (*Family Court*) návrh na neuznání rozhodnutí o rozvodu manželství, prohlášení manželství za neplatné nebo soudní rozluce v Anglii a Walesu.

Návrhy na uznání podle nařízení EU je nutno podat Vrchnímu soudu. Navrhovatel musí o podání návrhu uvědomit odpůrce a zaslat mu příslušné dokumenty, aby mu umožnil podat námitku proti uznání rozhodnutí, nerozhodne-li soud, že odpůrce s rozhodnutím jednoznačně souhlasil.

Nařízení stanoví, že kterákoli dotčená osoba může požádat o uznání nebo neuznání rozhodnutí. Vrchní soud může řízení přerušit, pokud byl proti rozhodnutí, o jehož uznání se žádá, podán opravný prostředek v členském státě, v němž bylo rozhodnutí vydáno.

Nařízení Evropské unie bude platit i po 31. prosinci 2020.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Soudy v Anglii a Walesu budou v projednávaných případech vždy uplatňovat právo Anglie a Walesu. Soudy jsou příslušné pro rozvodové řízení i v případě, bylo-li manželství uzavřeno v cizině, pokud kterýkoli z manželů:

- má ke dni zahájení řízení bydliště v Anglii a Walesu, nebo

- měl obvyklé bydliště v Anglii a Walesu po dobu jednoho roku bezprostředně předcházejícího uvedenému datu.

Související odkazy

[Rozvod, rozluce a rozpad vztahu](#)

[Právní pomoc](#)

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice vítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 02/06/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.